under kampene om Budapest. I en senere melding blir det opplyst at nytte
ligvis 12.000 tyskere er tatt til fange. Tyskernes samlede tap i Budape
kommer derved opp i 71.000 mann. Der ble tatt et enormt krigsbytte. Bl
fangene var den tyske kommandant i byen som ble tatt sammen med hele si
stab. For bare vel 4 år siden fastslo tyskerne at Ungarn vilde bli for
svart som om det var tysk jord og kampen om Budapest vilde bli like hår
for russerne som de som fant sted om Stalingrad. I et kommentar til Bud
pests fall heter det at byen har lidd Stalingrads skjebne. Av den en
gang så berømmelige og vakre by ved Donau er nå bare en rykende ruinhop
tilbake. I en utsending fra Moskva til Østerrike minner man om at hvis
ikke befolkningen selv forsøker å forhindre det vil deres egen hovedstad
Wien lide samme skjebne som Budapest. Med Budapests fall er den viktigste
hinåring for russernes videre framtrengen mot Sydtyskland ryddet av veie
og russerne legger ikke skjul på at de av all makt vil trenge frem i
dette område for derved å hindre tyskerne i å få friske tropper og mater
ell til andre frontavsnitt. Andre oppkikstykkende krigsnyheter fra de
siste par dager er general Konjevs fremstøt vest for Oder. Fremstøtet
går i retningen av Dresden, og de fremste avdelinger står bare 100 km.
fra byen. Elva Bober er forsert og i øyeblikket pågår voldsomme kamper
om overgangen ved elva Queis. Ubekreftede meldinger sier at russerne ogs
har forsert denne elv. I dette området er byene Neusaltz, Freystadt,
Sprottau, Neuhammer, Bundulau, Schönberg, Sagan og Sprottau blitt erobret
byen Glogau er omringet og der kjempes i dag. I følge en tysk melding
er Breslau nå fullstendig omringet. I tyske militære kretser er man me-
get bekymret for Konjevs fremstøt i Schlesien. Generalleutnant Dittmar
erklærte således i en radiotale tirsdag kveld at tapet av Liegnitz klart
viser omfanget av den fare som truer fra russernes Oderbruhoder. Det er
nå den tyske forsvarets viktigste oppgave å fjerne denne trussel. Han
slutter med å si at hvis bruhoder ved Liegnitz ikke eksisterte kunne
utviklingen i øst de siste uker i det store og hele ikke betraktes som
ugunstige. Senere meldinger fra østfronten fremheves det hvilke
mål er innsatt. Under kampene falt 7,000 tyskere mens 6.000 ble tatt
til fange. En ubekreftet melding sier også at Konitz, sydvest for Danzig
er erobret av russerne. I meldinger fra østfronten fremheves det hvilke
mengder materiell og andre krigsformodenheter som tyskerne må la i
stikken før de trekker seg tilbake. På 3 dager er det således tatt 745
tyske fly på forskjellige flyplasser.

VESTFRONTEN. London melder at general Montgomerys offensiv i Nijmegen-
området gjør forsatt god fremgang. Briterne og kanadierne
har nå trengt gjennom Reichswald og rydded denne for tyskere. Angrepet
er rettet mot Goch som ligger bare 5 km. borte. Longer syd har amerika-
nerne innatt Roem. Under operasjonen i Colmarlommen ble 20,000 tyskere
tatt til fange. Flyangrepene mot Tyskland har i de siste dager vært
blandt de kraftigste som er utført under hele krigen. Natt til onsdag
rettet 1300 britiske fly konsentrerte angrep mot jernbanemål og trafikk-
sentra i Tyskland. Hovedmålet var Dresden som ble angrepet 2 ganger med
3 timers mellomrom. Magdeburg ble også angrepet. I vest var målet for de
britiske angrep Nürnberg, Duisburg og Bonn. 1200 tunge amerikanske fly
bombet onsdag mål i Dresden, Magdeburg og Chemnitz. Natt til torsdag an-
grep britiske fly Chemnitz og Berlin. Bombingen av Dresden, Berlin,
Magdeburg og Chemnitz er en direkte støtte for de russiske operasjoner
i øst. Dresden, som er en by på 600,000 innbyggere skal ha fått en slik
slem medfart at den faktisk har opphørt å være by. Brandene etter de bri-
tiske nattangrep på byen var så voldsomme at de kunne sees av general
Konjevs styrker i Schlesien.

NORGE. Brukseier Einar Haneborg fra Urskog skal im følge Aftenposten
være blitt skutt i sin hjem tirsdag morgen. Haneborg er NS-mann
og kjent som en meget farlig angiver. Han bodde i grenseområdet og kom
derved i kontakt med mange nordmenn som forsøkte å ta seg over til Sverige
10-11 nordmenns liv skal han ha på samvittigheten foruten alle de som er
satt i fengsel på grunn av hans angivervirksomhet.

№6463

Radio-nytt.

Nr. 7. **Mandag, den 9. april.** **5. årg.**

9. april. Vi "feirer" idag 5 årsdagen for det hensynsløse tyske overfall på Norge. 5 års besettelse, 5 års undertrykkelse, nød og elendighet. Vi hadde i grunnen håpet vi skulde ha sluppet å minnes denne dagen under tysk besettelse, men utviklingen har ikke villet det slik. En ting er imidlertid sikkert, og det er at vi går m o t l y s e r e t i d e r, og 9. april 1946 skal i et hvert fall ikke få se Norge under tysk besettelse!

F r a M o s k v a r a d i o er det rettet et opprop til alle hollandske arbeidere, der det blandt annet heter:

Hollandske arbeidere! Se dere vel fore, før dere samarbeider med de kapitalister som slik åtselgribber vil være med på å bestemme over deres folks skjebne etter befrielsen. Vær på vakt, og la dere ikke bedøve av skjønne fraser om fedreland og demokrati, men sørg for at de kapitalistene som før 1940 var deres dødsfiender, i det nye Holland ikke kommer til orde i det hele tatt. De kan være understøttet av hvem de vil. For dere gis det bare en vei å gå - en fortsettelse av den uforsonlige kampen som dere alle sammen med arbeiderne i alle land førte mot utvytterne. Situasjonen er den samme idag, vi vet at det i førende hollandske kretser drives et farlig spill med det formål å få det hollandske folk knuget ned i en enno større avhengighet og ufrihet enn det var tilfelle på mange år. La dere ikke dominere av de tidligere kolonialbonser og utbyttere, men velg innen deres mitte de menn dere har tiltro til, til å føre Holland mot en ny, stor framtid. Leve det internasjonale proletariat!

A D V A R S E L !

Vi har bragt i erfaring at den "frie" avis "Kronikken" som har begynt å utkomme og visstnok at skaffet seg en viss utbredelse, er en provokasjon fra nazihold!

Naziene har grepet til dette middel, for på denne måten å vinne innpass hos gode nordmenn. Når så avisen har fått tilstrekkelig mange lesere, hvilket innholdet - omhyggelig sammensatt av eksperter på området som har radio og frie aviser til sin disposisjon - skal hjelpe den til, da først akter provokatørene å la Gestapo slå til for å sende det utbygde fordelingsapparatet som avisen får til Grini. Derfor: Vær på vakt! Advar dine kamerater mot "Kronikken". Den er dobbelt farlig, fordi innholdet virker så forbløffende "ekte". Husk: "Kronikken" er en snarvei til Grini!

Les den ikke, men send den tilbake til naziene, for derved å tilkjennegi at du er klar over det sjofle spill som her drives.

L o c k o u t. Det gjøres fra forskjellige kapitalisthold egenmektige forsøk på å tyrannisere arbeiderne. Under påskudd av ikke å ville arbeide for tyskerne, noe de samme herrer disponenter og kupongklippere hele tiden har vært svært villige til, innskrenker de no uten grunn sin produksjon og sier opp en stor del av arbeidsstokken. Vi advarer disse herrer mot å kaste norske arbeidere på gaten uten eksistensmidler i denne tid. Når det gjelder parolen ikke å arbeide for tyskerne må da disse herrer selv kunne innse at de direkte tjener tyske interesser idet arbeiderne blir tvunget inn i tyske anleggsarbeider. Vi krever at det settes stopper for trafikken, da vi ellers skal vite å finne andre midler!

P r e s t e s k a p e t o g v i . Vår stilling til religionen har det vel aldri herskot noen tvil om, og vi skal heller ikke her komme nærmere inn på dette. Det er imidlertid et annet problem i denne forbindelse som har stor interesse, nemlig hvilken skjebne som skal bli prestene tildel i den kommende norske arbeiderstat. Vi tenker her på den store del av landets prester som har tatt aktiv del i hjemmefrontens sabotasjevirksomhet. De øvrige prester, nazipresteno og de loyale, vil selvfølgelig få den behandling de har fortjent når befrielsens time slår.

Vi vet at spørsmålet har vært oppe til behandling på høyeste hold, og det kan i et hvert fall allerede no sies at de prester som gir avkall på enhver form for religiøs virksomhet, ikke vil bli gjenstand for noen forfølgelse. Det er selvfølgelig mulig at visse prester ikke uten videre vil gå med på dette, og like overfor disse vil en da bli nødt til å bruke skarpere midler.

Det er på den annen side neppe noen tvil om at de fleste prester som har stillet seg til tjeneste for hjemmefronten har hatt meget sterke sjelekamper i denne anledning. Det har nemlig ofte blitt stillet krav til dem som ikke alltid har vært i overensstemmelse med deres kristne syn. Frihetens og fedrelandets interesser har imidlertid her måttet gå foran, og de har da også fullt ut innsett at det var bedre å ta de konflikter som kom på denne måte enn å gå i nazienes tjeneste.

En skulde derfor tro at disse prester som har vist seg så liberale som de har i sitt forhold til kristendommen, ikke vil gjøre noen nevneverdige opphevelser når det gjelder å etterkomme de krav som det kommunistiske samfund kommer til å stille dem overfor med hensyn til deres religions utøving.

K r i g s o v e r s i k t i k o r t e t r e k k . Østfronten. Den røde arme fortsetter sin befrielse av Østerrike

Fra Wiens forsteder kjemper de seg no lenger sydover i retning Graz. Kampene om Breslau og nord for Gdynia fortsetter med godt resultat. Ved Königsberg raser kampene med stor heftighet.
Vestfronten. Følgende større byer er tatt: Eisenach, Mühlhausen, Meiningen og Kitzingen. Angrepsaksjoner er i gang i retning Hannover, Nürnberg og Stuttgart. I Holland står kanadiske tropper ved den hollandske grensen ved Deventer. Den 7. arme støter fram mot Duisburg.
Luftfronten: Allierte fly har i de siste dager særlig angrepet Berlin, Hamburg, Bremen og Emden. De fleste allierte fly vendte tilbake til sine baser.
Fra Italia meldes om oppblussing av kampene langs den dalmatiske kysten.
I Japan er frykten for invasjon i moderlandet stor, og det arbeides feberaktig med utbyggelse av nye forsvarsverker. Engelske og amerikanske sjøstridskrefter arbeider sammen i Stillehavet.
Tokio og Nagoy har vært utsatt for amerikanske bombeangrep.

D e t h e n d e r f o r t v e k k (altfor fort vekk) at fienden får tak i våre aviser. Sørg hver især for å hindre dette. Avisene er bestemt for pålitelige kamerater for å kunne holde dem ajour med hendingene, og danner vårt eneste ucensurerte meddelelsesorgan. Utsett derfor ikke dine kamerater for fare ved å gi dem til en du ikke stoler på. Vær forsiktig! Innholdet i avisene er videre kun bestemt til å leses av PÅLITELIGE nordmenn, og det følger et ansvar med hvert eksemplar du får i hende. Vær forsiktig, og utsett oss ikke for større farer enn nødvendig i vår kamp!

Understøtt vårt arbeid, og hjelp oss med å overvinne vanskene med utdeling av avisa. Hvis du har høve til det, ta avskrifter, slik at flest mulig pålitelige får kunnskap til det som ledelsen har å si. Vær med og ta et ta

R a d i o - N y i t

Nr. 11 Tirsdag den 27. februar 1945

K o m m e n t a r e r : I en dagsordre til Den røde arme på 27. fredagen den 23. februar gir marskalk Stalin en oversikt over resultatet av vinteroffensiven på østfronten fra 12. januar til 21. februar. På 40 dager erobret Den røde arme 300 tyske byer, 100 rustningsbedrifter, 2400 jernbanestasjoner, [illegible] jernbanenett på 15000 km.s lengde. 350.000 tyskere ble tatt [illegible] og 800.000 drept. Desuten tok Den røde arme som krigsbytte 30[illegible] 500 panservogner og motoriserte kanoner og 12000 andre kanoner. [illegible] befridde Polen og en stor del av Tsjekoslovakia, inntok Budapest og største delen av Øst-Preussen og Schlesia og bønet seg veg inn i Brandenburg og Pommern i retning mot Berlin. Selven er nær uttaler Stalin i [illegible]sordre, men fienden er ennå ikke slått og Den røde arme må derfo[illegible]sette å tildele non nazistiske krigsmaskin hårde slag. Offensiven i øst har ført til at den tyske offensiv i vest brakttes til stans og gav våre allierte muligheter for sin offensiv i vest brakttes til stans og gav våre allierte muligheter for sin offensiv i vest, å åpne offensiven og således sluttet seg til offensivoperasjonene i øst, uttales det videre i dagsordren. Om storoffensiven i vest, der 4 millionte armeer nå rykker frem øst for Aachen uttalte general Eisenhower på en pressekonferanse at han tror knipetangbevegelsen mot Ruhr skal lykkes. Han mente forøvrig at Tyskland ikke ville bli beseiret før de alliertes armeer møtte Den røde arme i Midt-Tyskland. Når industricentrene i Ruhr og Schlesia er tatt, vil tyskerne ikke kunne levere et organisert forsvar lengor enn i 60 dager. Den 23. februar talte formannen i den tyske frihetskomite, general v. Seydlitz i Moskva kringkaster og fremholdt sitt ansvarsbåne i å beordre de tyske tropper til å holde festninger som Breslau, Schneidemühl, Posnan osv. Stalingrad skulle holdes av hensyn til den nye front ved Rostov, men hvad nyttet det ? Idag går der nye fronter foran Berlin. Generalen oppfordret den tyske krigsmakt til å støtte Hitler og Himmler og skaffe folket fred. I slutten av uka vedtok nasjonalforsamlingene i Tyrkia og Egypt å tre inn i krigen mot Tyskland og forpå de alliertes side, Tyrkia fra 1. mars. Etter møtet i det egyptiske parlament ble statsministeren Ahmed Pasha myrdet ved et attentat. Krigserklæringen vil bl. a. føre til at de to stater vil få rett til å delta i de allierte nasjoners konferanse i St. Fransisco den 25. april. De eneste land som ikke blir representert bl[illegible] Sverige, Sveits, Portugal, Spania og Argentina. Debatten som åpnet [illegible] det britiske Underhus om Englands krigspolitikk vil etter hvad [illegible] for vare i tre dager.

K o n t a k t o m N o r g e : Britiske [illegible] har tørt over Oslofjorden neaten hver kveld i siste uke. Det meldes at et angrep på Horten [illegible] verftet, tyske bøkker og det militære sykehus ble rammet. De[illegible] ødelagt store brenner. Brandvesenet i Drammen ble også tilkalt. Fra [illegible]kboka meldes at jernbanefor-bindelsen fra Sverige til Narvik er [illegible] avbrutt på grunn av at det svenske togpersonalet er blitt forulempet på norsk side. Av forbøret med lokomotivføreren i Kiruna fremgår det at en norsk hirdoffiser og 15 tyskere med pistoler truet lokomotivføreren og tiltvang seg adgang til maskinen på Bjørnefjeld stasjon. Ved gjennomsøkning av lokomotivet fant den en norsk jernbanebetjent som hadde skjult seg der uten at det svenske personale visste noe om det. Den svenske jernbanestyrelse sørget nå to stilling til saken. På et møte i det svensk-norske Frivillig-forbund i Stockholm uttalte borgerrådet Yngve Larson at Sverige burde sende Norge-hjelp av kuler og krutt. Advokat Brenting uttalte at den svenske Norgehjelpen ikke åpnet fengsler eller fengselsrer og anbefalte at regjeringen støtter Frivillig-forbundet. I Reykjavik på Island er det samlet inn en mill. kr. til hjelp for Norge og desuten innsamlet anselige mengder klær og trøm . Heimefrontens Ledelse har oppfordret fiskerne til å

det innsamlet 110.000 kr. til barnebespisning i den svenske Norgeshjelpen. Natt til torsdag ble det av norske heimestyrker rettet en rekke sabotasjeaksjoner mot jernbanen. Stasjoner og bruer på flere steder i landet ble rammet, derblandt i Oslo. Nærmere enkeltheter foreligger ennå ikke.

Ø s t f r o n t e n : I en dagsordre fra marsjall Stalin den 13. mars meldtes at det viktige tyske knutepunkt Küstrin nord for Frankfurt an der Oder og beliggende 80 km. fra Berlin var erobret etter harde gatestrider. 3000 fanger, deriblandt kommandanten oberst Krüger og hans stab fallt i russernes hender. I Øst-Prøyssen og i Pommern fortsettes kampen mot de innesluttede tyske garnisonene i Køningsberg , Danzig, Gdynia, Kolberg og Stettin. Andre omringede tyske styrker holder på å tilintetgjøres. 120 km. nord for Budapest er det viktige knutepunkt Zvolen i Slovakia erobret av Malinovskijs styrker. Forbitrede tyske motangrep er slått tilbake nord for Balatonsjøen. Sovjetfly har angrepet det viktige knutepunkt Vezprem nord for Balatonsjøen. Fly fra Østersjøflåten har senket en rekke tyske skip, deriblandt et på 12000 tonn. Den første konvoy med forsyninger til Sovjetsamveldet gjennom Dardanellerne og Svartehavet er kommet fram til sitt bestemmelsessted . Det areal som de allierte har besatt hittil i Tyskland både i øst og i vest utgjør 90.000 kvm. eller 1/5 av Tysklands flateinnhold før krigen.

V e s t f r o n t e n : Tyskerne har trukket sammen alle disponible panserreserver for å stanse amerikanernes framarsj på østbredden av Rhinen. Også fra Nord-Holland er tropper trukket sydover til forsterkning av Rhinfronten. Motstanden er derfor blitt sterkere i det siste, men den 1. amerikanske arme fortsetter framrykkingen fra bruhodet ved Remagen som nå er 17 km. bredt og opptil 10 km. dypt. Inntil 13. mars var 23 byer inntatt, en av den halvannen km. fra autostraden Køln- Frankfurt. 4 døgn etter at Ludendorfbrua ved Remagen var tatt bygget amerikanske ingeniørtropper en ny bru ved siden av den og tropper, tanks og artilleri går i en ustanselig strøm over elva. General Pattons 3. arme har åpnet en offensiv i Moselområdet. En rekke byer er inntatt og fangetallet nærmer seg 20.000. Saarelva er overskredet vest for Saarbrücken. Allierte fly fortsetter bombingen av mål i og bak frontområdet. Dortmund og Barmen er blitt ille medfarne da bombelaster på 4-5000 t. ble sloppet ned over dem. Britene bruker nå bomber på nesten 10 tonn, serlig til ødeleggelse av underjordiske anlegg. Berlin er blitt bombet hver natt i over 3 uker. 650 amerikanske bombefly har angrepet havnebyen Swinemünde ved Østersjøen.

D a n m a r k : Motorfabrikken Dan i Kjøbenhavn er blitt fullstendig ødelagt ved sprengning. 20 tyskere ble drept eller såret ved aksjonen. Flere oljedepoter rundt omkring i landet er også blitt ødelagt.

D e t f j e r n e Ø s t e n : På Mindanao i Fillipinerne har amerikanske tropper inntatt byen Samboango og flyplassen der. Japan er blitt utsatt for et nytt luftangrep, denne gang mot den store industribyen Osaka. Verdens største hangarskip på 45.000 tonn vil bli sjøsatt i De forente Stater den 20. mars. Det vil få navnet Midway. President Roosevelt har krevet en bevilgning på 24 milliarder dollars til flåten for budsjettåret 1945-46.

P o l i t i s k n y t t : Den allierte skadeserstatningskommisjon som ifølge vedtakene på Krimkonferansen skal ha sitt sete i Moskva er begyndt sitt arbeide. - Valgene til det franske deputeretkammer er fastsatt til i slutten av april.- Sovjets ambassadør i Stockholm, fru Aleksandra Kollontay, skal i nær framtid reise en tur til Moskva. - Handelsforhandlingene mellom Sveits og Tyskland har ikke ført til noe resultat, handelsavtalen mellom de to land er ikke blitt fornyet. - Sovjets telegrambyrå Tass [illegible] rykter i [illegible] pressen om at det skal pågå underhandlinger [illegible] en overenskomst mellom sovjetregjeringen og Vatikanet.- [illegible] i Tyskland ansláes til omlag 3 millioner, hovedsakelig [illegible].

VÅR VIKTIGSTE OPPGAVE ER Å SKADE DEN TYSKE KRIGSMAKT I NORGE !

Mappe 43 A.
Ekspl. 18
Dato 6.4.45
A 8725 4/45
L. № 6432

V V V V V V V V V V V V V V V V V
V V
V R A D I O - N Y T T V
V V
V V V V V V V V V V V V V V V V V

Nr. 18 Fredag 6-4-1945 Årgang 5.

v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v

Alle gode nordmenn følger med beundring Hjemmefrontens kamp mot tyskerne, og en hver som har gjort en innsats,- stor eller liten-føler det som om de er med på å skape et stykke norsk historie fra krigshistorien, og med rette!Det er nettop summen av den enkelte nordmanns innstilling og ydelse som danner grunnlaget for historien.Den risiko som hjemmefrontskjemperne utsetter seg for i sine anstrengelser for å komme fienden til livs teller også meget.Her kommer imidlertid sabotørene i en særklasse.Mens vi andre kan drive vår virksomhet forholdsvis usjenert av det norske og tyske Gestapo,-vel og merke hvis en viser omtanke og forsiktighet, er sabotørens stilling langt vanskeligere.Han er stadig i skuddlinjen og hans arbeide er av den art at han må skyve de nødvendige sikkerhetsregler til side.Og er de uheldige og blir tatt, ja, da vet vi hvordan det går.De norske sabotører er blitt flinke på sitt område-rene spesialister.De siste sprengninger som er foregått her har på en overbevisende måte synt oss hvilken bergegning det er i deres arbeide.Sabotasjeobjektene er blitt totalt ødelagt,men de norske liv og eiendeler er blitt skånt på en beundringsverdig måte.Da jernbanenes administrasjonsbygning ble sprengt i luften, gikk således ikke et eneste norsk liv tapt.Det samme var tilfelle med sprengningen av Automobilhuset i Bygdø Allé og Nash verksted i Haxthausensgate.Dette er så meget mer bemerkelsesverdig da over et av verkstedene var mange private leiligheter.Enkelte nordmenn har forlest seg på Naziavisene og hevder at sabotasjeaksjonen her hjemme ikke monner noe.I det store verdensoppgjør som foregår på frontene teller en sprengning av norkse jernbaner forsvinnende lite,mener de.Ikke noe er mer feilaktig å tro enn det!Vi er selv med på fronten og plikter å ta vår del av byrdene.Tyskernes reaksjon etter de siste sprengningerer bevis nok på at de ble rammet på et meget ømtålelig punkt.For tyskerne var det meget om å gjøre å få frem forsterkninger til frontene nettop på den tid.Men deres planer ble krysset av norske og danske sabotører som sperret dem veien.Tyskerne har omlag 10 divisjoner i Norge idag, og en hver som har litt greie på krigsføreing kan tenke seg hva det ville si for tyskerne å kunne sette inn 10 friske uthvilte divisjoner på et frontavsnitt.Hvor paradoksalt det enn kan høres, så er det faktiske forhold detat våre egne sabotører har en ikke liten del av æren for de heldige krigsoperasjonersom pågår i de forskjellige frontavsnitt.-Et forhold vil vi påtale her.Det gjelder de som reparerer skader etter sabotasjer.Mens norske sabotører setter alt inn på å lamme die Wehrmachts virksomhet her i landet,står straks hundrevis av norske arbeidere ferdige til, på kortest mulig tid å rette opp den skade som er voldt.Dette er et uverdig forhold som det snarest mulig må bli rettet på. Vi vil heller ikke unnlate å påtale at norske formenn viser alt for stor iver når det gjelder å støtte tyske interesser.Mange forlanger at arbeiderne skal arbeide overtid og de presser arbeidet frem i et vanvittig tempo.Under reparasjonsarbeidet på jernbanene ved Ski var det således en formann fra UlommaTresliperisom gjorde seg særlig dårlig bemerket.Og dette er bare et av de tilfeller vi kjenner til.Disse formenn må huske at vi fremdeles er i krig og at et hvert samvittighetsfullt arbeide for tyskerne er et direkte slag mot norkse ineteresser.Det er hjemmefrontens oppgave nå under krigen, å ivareta norske interesser, og den kan i lengden ikke finne seg i den slags handlemåter uten å gjøre seg de nødvendige mottrekk.Vi retter derfor en alvorlig advarsel til disse arbeidere og formenn.

- - - - - - - - - - - - - - - - -

ØSTFRONTEN . På den sydlige del av Østfronten er 4 russiske armegrupper på vei inn i tyskbesatt område.Etter å ha intatt Ratibor presser genral Konjevs arme på mot den Mähriske åpning og Norawa Ostrawa.Tyskerne gjør hårdnakket motstand da det for dem gjelder å beskytte de viktige rustningcentra i Böhmen og Mähren.Lenger sydefor rykker en annen russisk arme frem under general Malinovski mot en annen åpning,den såkalte Bratislava-åpning som som fører inn til Wien.En militærkronikør uttaler at hvis Bratislava-åpningen blir erobret ligger veien ferdig til Wien.Det meldes den 5.ds. at Bratislava

hovedstaden i den av tyskerne opprettede Slovakiske stat er inntatt og at russerne stormer frem langs de prektige veier.til Wien.-Syd for Donau er general Petrows arme på vei mot Wien.Lengst i syd har Tolbukins arme inntatt den viktige oljeby Nagykanizsa og fortsetter videre inn i Jugoslavia i retning av Maribor.Semmeringpasset,midt mellom Wien og Graz, somer den historiske inngangsport til Østerrike,er inntatt.I en dagsordre den 4.ds. meldte marsjall Stalin at den viktige industriby Neustadt, 4o km. syd for Wien var blitt erobret.Likeledes var Neukirchen,Eisenstadt og Baden også inntatt.Wien blir etter dette anrepet både fra øst og syd og kamper om byen skal etter de siste meldinger allerede være i full gang.Moskvakringkastningen har anmodet østerrikske frihetskjempere om å angripe de tyske sambandslinjer frem til fronten så deres hovedstad slipper å lide samme skjebne som Budapest.-Russernes planer med fremstøtet i Østerrike er tydeligvis å forpurre Hitlers anstrengelse for å kunne føre en partisankrig fra det Østerrikske og sydtyske fjellland når kampene i Nordtyskeland er slutt. Kampene I Østerrike og Tsjekoslovakiet vil,på grunn av disse to lands naturlige forsvarsmuligheter komme til å by på store vanskeligheter og de vil sikkert bli meget blodige.

VESTFRONTEN. Det britisk-amerikansks stormløp fortsetter at det kan spores den minste avslappelse.På alle frontavsnitt er fremgangen stor og det blir tydeligere for hver dag at det organiserte tyske forsvar er fullstendig opphørt.-I vest og nord har kanadiske styrker rykket inn i Nederland og inntatt byene Enschede og Zupthan.Øya mellom Nijmegen og Arnheim er renset for tyskere og de har satt over elva Leck.For tyskerne som evakuerer Nederland blir retrettkorridoren stadig smalere.Siste meldinger sier at kanadierestår bare 20-30 km. fra Zeudersjøen.Et hvert alliert forsøk som gjøres for å forhindre tyskerne i å trekke seg tilbake blir møtt med stor motstand.-Lenger øst har briterne inntatt Münster og Osnabrück og fortsetter nordover mot Hamburg og Brehmen.Det meldes fra dette avsnitt at det later til at tyskerne også vil forsøke å evakuere hele Nordtyskland.Lenger øst har briterne i følge meldinger torsdagkveld oppnådd kontakt med den 9. arme i nærheten av Minden,60 km. øst for Osnobrück.Inne i Ruhrlommen hvor 16 tyske divisjoner er omringet, er likvideringen i full gang.De allierte har sendt et opprop til soldatene hvor de oppfordrer dem til å overgi seg."La ikke morderne drive dere i døden".heter det tilslutt i oppropet.I rett vestlig retning fra Køln til Kassel blitt erobret. Bare svake styrker gjør fremdeles motstand der.Etter de siste meldinger er også byene Gotha og Suhl inntatt.Det kjempes fremdeles i Eisennach mens andre styrker fra general Pattons arme har kjørt frem til utkanten av Mühlhausen. I dette område er de allierte kommet lengst øst og står bare snaue 300km. fra den russiske front.ved Neissefloden.-Styrker fra den 7.arme har inntatt Würtsberg og er kjørt videre østover.En amerikansk melding sier at den er kommet frem til Nürnberg,men dette er ikke blitt bekreftet. Den franske 1.arme har gått over Rhinen på et nytt sted,den har trengt frem til Heilbrenn og står 40km. fra Stuttgart.Den store industribyen Karlsruhe er inntatt.-Det er mange tegn som tyder på forvirring i Tyskalnd, og ofte må tilstanden innen Wehrmacht betegnes som kaotisk.I en tysk kringkastingsmelding heter det således:Så langt som de allierte er kjørt frem på Vestfronten kan det lett føre til forvirring her og der".Frontkjemperkorrespondenter melder imidlertid at det ikke er bare er her og der som er forvirring,men overalt hvor man støter frem.

STILLEHAVSFRONTENE .Det meldes fra Stillehavsområdet at de amerikanske operasjoner på Okinawa har et særdels heldig forløp.Amerikanerne har nå kontroll over hele østkysten av øya.En styrke har trengt tvers over øya og delt den japanske forsvarsfront i to.Tokio er pånytt blitt angrepet av amerikanske superfestninger. I en melding torsdag heter det at amerikanske tropper er gått i land på den siste store øya i Fillipinene.

NORGE . Et lager av våpen som ble sloppet ned fra fly berggnet på hjemmestyrker,men som flat i tyskarnes hender,ble i helgen overtatt av folk fra Hjemmefronten.De tyske vakter ble overmannet og ført bort.

SVERIGE .Tre tyske fly med full bestening har desertert og landet på en flyplass i Sverige.Tyske fly har foretatt en alvorlig nøytralitetskrenkelse idet de over svensk omrade har skutt ned et svensk fly.

Glem ikke at norske og tyske Gestapo er påjakt etter dog.Vær FORSIKTIG.

2+1

Mappe 43 A.
Ekspl. 19
Dato 10.4.45
A 57576/45
L. 64041

v v v v v v v v v v v v v v v v v v v

R A D I O - N Y T T

v v v v v v v v v v v v v v v v v v v

Nr. 19 Tirsdag 10-4-1945 Årgang 5

v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v v

Kommentarer. Det billede krigskorrespondentene tegner av dagens Tyskland er i sannhet dystert.Mens allierte tansk-og transportkolonner stormer frem langs de velutbygde veier og autostradaer og inn mot selve hjertet av Tyskland,feier allierte fly innover samme område og slipper sin dødbringende last.Flyvåpenet blir sterkere og sterkere for hver dag og målområdet mindre. Etterhvert som man strammer inn ringen om tyskerne , vil intensiteten i angrepene øke og ødeleggelsen tilsvarende stor.Tyskerne yder spredt motstand, men denne blir slått ned uten skånsel.Det som den ene dagen er en velstelt tysk by,er neste dag forandret til en rykende ruinhop mange kilometer bak freonten.De alliertes beslutsomme og seiersikre armeer får overalt den tyske motstand til å vakle.Soldatene kaster sine våpen og overgir seg mer enn villig, og snart er en strøm av skitne, fillete og disillusjonerte tyskere på vei til de alliertes fangeleir, langs de samme veier som engang var deres stolthet,deres hjem og eie.Det verste er allikevel for dem å vite at ikke noe anstendig menneske i hele verden føler sympati for dem i deres tragedie.Det er bare rettferdigheten som er skjedd fyldest.De hadde trodd på malersvennen fra Braunau da han talte om storhet og herrefolk,og bare få hadde oppdaget at ahn bare var en fornyet utgave av kapteinen fra Køpenick.Detter er virkeligheten årsaken til deres ulykke idag. Det har hendt før at et lands militærmakt er slått sønder og sammen og at landet er blitt liggende åpent for fienden,men historien kan ikke oppvise eksempel på at en hel stat er gått så totalt i oppløsning som tilfelle er med Tyskland.Det mest centraliserte land i verden er på få uker blitt desentralisert, og selve sentralstyret har praktisk talt ingen kontroll over hva som foregår ute i provinsen. I en by ønsker borgermesteren å overgi byen uten kamp,men kommandanten vil kjempe til siste patron, i en annen by er det omvendt.Det er ikke sankk om å rådføre seg med de øverste sjefer.De kan i det hele tatt ikke komme i kontakt med dem.Alt blir overlatt til de lokale myndigheter.-Følgen av denne oppløsningen innen stat og vernemakt er at Tyskland ikke har noen som helst mulighet til å overgi seg som et samlet hele.Hvem skulle i tilfelle gjøre det?Nei,de allierte har ikke annet å gjøre enn å erobre hele landet, bit for bit. Med midre alle soldater og offiserer la våpnene samtidig ned og overga seg, vil det derfor aldri kunne hende at freden plutselig en dag er et faktum.Noe slikt er selvsagt en ønskedrøm og ikke realitet. De allierte vil ikke kunne fiksere en bestemt seiersdag for Tysklands kapitulasjon.Før hele Tyskalnd er besatt av allierte tropper vil det ikke kunne bli tale o fred.Da vil de allierte, ifølge general Eisenhover, selv måtte proklamere at krigen er slutt.

\- - - - - - - - - - -

~~ØSTFRONTEN~~. I anledning 5-årdagen for det tyske overfall på Norge, har Kong Håkon sendt denne hilsen til Norge:

Atter opplever vi den 9. april, den femte siden Norge ble så brutalt overfallt av tyskerne. La oss på den dag samles og i takknemlighet tanke på alle dem som har ofret livet for vår sak.La oss sørge for at ofrene ikke blir forgjeves.Jeg håper av når vi ved slutten av krigen må stå samlet til gjenoppbygningen og dermed gjøre oss verdige de ofre de har bragt.-Jeg sender min hilsen til alle nordmenn, hvor de er. Vi vil alle gi ALT FOR N O R G E.

I sitt budskap til det norske folk sier utenriksminister Eden bl.a.: I 5 år har nordmenn kjempet sammen med britene i en ukuelig kamp for å vinne tilbake de demokratiske rettigheter.Vi som arbeider ute, har med den dypeste beundring fulgt den norske hjemmefronts seige kamp for Norges frihet.I den siste tid har norske sabotører oppnådd bemerkelsesverdige resultater.Dettragiske for Norge er, at etter 5 års undertrykkelse, kommer

de største lidelser på slutten.Det norske folk har ennå tunge lidelser å gå igjennom.Men en kan si at slutten er i sikte.,-Vi ahr hele tiden vært knyttet sammen med sterke bånd, som vi vil ha glede av etter krigen.

Erkebiskopen av Canterbury har sendt en spesiell hilsen til den norske kirke. I den internasjonale fagforenings hilsen til Norge gis utrykk for den beundrigg man har for de norske kammerraters motstand og kamp."Når Europa er frigjort"heter det,"vil uniskje nazistene hevne seg på det norske folk.Da vil vi stå sammen og hjelpe.Den tiden er nær".

ØSTFRONTEN .Moskvakringkasteren meldte fredag at styrker fra Tolbukins arme var rykket inn i Wien fra sør, og at voldsomme gatakamper vae igang. Byen er nå praktisk talt omringet, og ifølge de siste meldinger har russerne erobret den østlige,vestlige og sydlige jernbanelinje. General Masilevski har satt igang et avgjørende angrep mot de tyske styrker i Königsberg. Armeer er trengt inn i byen fra tre kanter.

VESTFRONTEN .Søndag ble det meldt at flybårne styrker var sluppert ned i nord-Nederland foran de kanadiske styker.Til tross for innbitt tysk motstand rykker kanadierne frem, og de skal etter siste meldinger nærme seg Zuidersjøen.-Briterne som rykker frem nordover står omlag 10 km. fra Brehmen,som er under kampild.Byen Syke, syd for Brehemen er inntatt. Den 9. am. arme har satt over Weser og er rykket frem til et punkt bare 10 10 km. fra jerbane- og veiknutepunktet Hannover.De står 30 km. fra Braunschwe og der er gatakamper i Hildesheim., Lenger syd har tropper fra den 1.am arme inntatt universitetsbyen Götteingen, 50 km. nordøst for Kassel.-Pattons 3. arme har erobret byene Eisehach og Meinigen. I en saltgrube syd for Gorhte har den gjort en usedvanlig god fangst idet den har kom over hele den tyske riksbanks gullbeholdning og valute.100 tonns gullbarrer, 2 millioner dollars.100 000 £ og 3 billioner riksmark samt en mengde annen utenlandsk valuta var lagret der.Videre var der lagret kunste skatter- som malerier av Rubans, van Dyke, Rembrandt og Dürer.Blandt de som oppholdt seg i gruben var sjefen for den tyske Riksbank.Personalet fortalte at det var meningen at sakene skulle fører tilbake til Berlin, men at det hele tiden hadde stått på transporten.-Den 7. am. arme har renset opp opp i Heilbronn og tatt byen Creilsheim, 50 km. fra Nürnberg.Kamper om Schweinfurt er allerede i gang.-Den franske 1 arme har inntatt Pforzheim mellom Karlsruhe og Stuttgart.--I Ruhrlommen blir tykkerne stadig trengt tettere sammen.Hamm er inntatt og allierte styrker er rykket inn i Gelsenkirchen.

STILLEHAVSFRONTENE . Lørdag ble det meldt om et stort sjøslag utenfor Okinawa 6 japanske krigsskaip, deriblandt det 45.000 tonns store slagskip "Jamado" ble senket. 391 japanske fly ble skutt ned. Amerikanerne tapte selv 3 jagere og 7 fly.-Over 300 amerikanske superfestninger var over Tokio og Nagoia lørdag.-Washington melder at den allierte overkommando i Stillehavsområdet er reorganisert.MacArthur har fått overkommando over alle landsstridskrefter, mens admiral Nimiz er sjef over den allierte flåte.

JUGOSLAVIEN.Fra Marsjall Titos hovedkvarter blir det meldt at jugoslaviske og russiske styker nå sammen på jugoslavisk område. Fredag ble Sarajavo tatt. Det meldes videre ar hele Jugoslavia snart er renset for tyskere.

Tsjekoslovakiet.Benes regjering holdt søndag sitt første møte i Kosice, som skal være sete for for regjeringen inntil Praha blir erobret.I Statsråder ble det bestemt at Tsjekoslovakiet skal følge en ny linje i sin politikk.I nært samarbeide med Russland vil ettarbeide for sikring av freden og samtidig sørge for at alle som har samarbeidet med tyskerne får sin straff.

Hellas.Fra London blir det meldt at regjeringen Plastiras er trått tilbake. En ny regjering er dannet under flåtesjef Vulgaris ledelse.Regjeringen Plastiras gikk på grunn av den kritikk som var blitt rettet mot den angående fordi den hadde vært for mild overfor Elas.

Sverige Mange tyske fly har i det siste landet på svenske flyplasser. Flyverne påstår at de var kommet ut av kursog at de trodde det var Bornholm de var kommet til.Søndag var det således ikke mindre enn 7 tyske fly Ju-52 transportfly som gikk ned på svensk område.

Norge.Fra London meldes at styrkén for de alliertes flyangrep mot skipstrafikken i Norge er økt til det dobbelte. Siste Britene har inntatt Rieds. 8 km. syd for Brehmen.Neustadt likeledes. Tyskerne taper daglig 37 000mann på Vestfronten.

Kampen er skjerpet på Hjemmefronten. Vær FORSIKTIG.

Radio-Nytt

Nr. 20 Fredag den 6. april 1945. 5.årgang

K o m e n t a r e r: Hitlers blodige skrekkvelde i Europa nærmer seg slutten. De allierte regjeringer venter nårsomhelst å kunde gi verden melding om kapitulasjonen.Det militære nderlag er idag av langt större dimensjoner enn i 1918. Dengang fantes det ikke en fiendtlig soldat på tysk jord da våpenstilstanden inntrådte. Idag er stillingen den, at de allierte armeer har overskredet Rhinen og trengt dypt inn i Tyskland fra vest, mens Sovjethærene befinner seg bare en dagsmarsj fra rikshovedstaden Berlin. Holland, det eneste gjenstående tysk-okkuperte land i Vest-Europa er iferd med å bli helt befridd fra det nazistiske mareridt. Frigjöringens time nærmer seg for Österrike og. Sovjethærene står foran Wiens porter. I Slovakia er hovedstaden Bratislava befridd. Mot Prag stöter Sovjethærene fram fra öst,og en amerikansk panserstyrke fra vest. Nazistyrkene i Danmark og Norge er snart helt avstengt fra det tyske rike. Det militære sammenbrudd er ledsaget av ökonomisk og industrielt kaos, hungersnöden venter det tyske rike,og folk til vinteren. General Eisenhower sier i en instruksjon til det tyske folk at det ikke lenger eksisterer noen tysk riksregjering og krigsledelse. Arbeiderne oppfordres til å nedlegge arbeidet å forlate fabrikkene, böndene til å nekte å la seg mobilisere til "Folkestormen" og i stedet å ta seg av våronna, da tyskerne utelukkende vil være henvist til egne forsyninger og ikke kan vente hjelp utenfra. Moskva radio oppfordrer befolkningen i Berlin til å gripe til våpen og gjöre slutt på nazistyret. Wien står först for tur men det vil ikke vare lenge för angrepet på Berlin begynner, blev det uttalt fra Moskva. Pavehs organ "Osservatore Romano" påpeker det vanvittige i å fortsette krigen og oppfordrer tyskerne til å nedlegge våpnene og gjöre slutt på blodsutgydelsene. I samband med den ventende tyske kapitulasjon har pressen dröftet spörsmålet om en utsettelse av konferansjen i St. Fransisco som skal åpnes 25.april. Utenriksminister Stettinius opplyser imidlertid på en pressekonferansje at konferansjen vil finne sted til fastsatt tid. Stettinius meddelte at USA og Stor-Britania på Maltakonferansjen hadde gått med på å stötte et forslag fra Sovjetregjeringen om å la Sovjetrepublikkene Ukraina og Kvite-Russland få egne representanter på St. Fransiskokonferansjen, så at Sovjetsamveldet fikk tre stemmer i valget. Roosevelt hadde dengang forbeholdt seg at også USA i tilfelle skulde ha ha tre stemmer, men Stettinius meddelte at Roosevelt hadde frafaldt dette krav. Den Britiske regjering dröfter nu konferansjens dagsorden sammen med representanter fra de britiske dominios. Spörsmålet om Polens representasjon er ennu ikke avgjort. Sovjetregjeringen har i noter til USA og Stor-Britania henstillet at den provisoriske regjeringen i Warsjava skal få rett til å sende representanter men henstillingen er blitt avvist. Den norske regjeringen har oppnevnt Norges delegasjon til St Fransisco Den består av utenriksminister Trygve Lie (formann), stortingspresident Hambro, ambassadör Morgenstjerne, dr. Arnold Ræstad, proffessor Worm Muller og dr. Arne Ording.

K a m p e n - f o r - N o r g e: Mandag den 9.april er det 5 år siden Norge ble okkupert av nazitropper. Alle nordmenn vil den dagen minnes de som er faldt under kampen for landets frihet og rett i okkupasjonsårene. Vi lover å hedre deres minne ved öket innsats i kampen mot de nazistiske blodhunder og deres hjelpere. Redaktören av "Göteborgs Handels-og Sjöfartstidende", proffessor Torgny Segerstedt, er plutselig död. En av Nordens mest talentfulle og rakryggede motstandere av nazismen er dermed revet bort fra kamprekkene. Norges sak tapte ved hans död en traust og trofast talsmann. Ved begravelsen blev det nedlagt kranser fra kong Håkon g det norske folk. Formann i Norsk Jernbaneforbund, Ludvig Buland, som blev dömt til döden i 1941, men senere benådet til livsvarig fengsel er död i Tyskland, 51 år gammel. Britiske fly har angrepet tysk skibsfart i Trondheimsfjorden og ved Ålesund. I Sandefjord er en tankbåt som lå i törkedokk og en flytekran blitt ödelagt ved flyangrep.

A604445 B

Fra Moss har det funnet sted en dramatisk episode, idet norske heimestyrker angrep tyske vaktposter som hadde lagret våpen og ammunisjon, nedsloppet i fra allierte fly. Vaktpostene ble fordrevet med tåregass og våpenlageret tatt igjen av heimestyrkene. Fra Stockholm meldes 5. april om et konvoy-slag i sjöen utenfor Strömstad. Endel av de britiske fly kom også inn over svensk område. Skip på havna i Porsgrunn er blitt bombet forleden.

Östfronten: En tredjedel av Tyskland er nu okkupert av de allierte, derav 91000 kvkm. i öst og 65000 kvkm. i vest. I Östpröisen er Gnydia og Danzig inntatt den 28. mars. I syd er hele Ungarn befridd for tyske tropper. Tolbjukings tropper er rykket inn over den Österriske grensen, har inntatt Wiener-Neustadt og stårlike foran Wien. Malinovskijs styrker har stormet hovedstaden i Slovakia, Bratsilava. Mot Tsjekoslovakia har framrykkningen fortsatt, en rekke byer deriblandt Ratibor er inntatt. Et umåtelig krigsbytte er faldt i russernes hender på de forskjellige frontavsnitt. I Danzig tok de 45 tyske ubåter i havna.

Vestfronten: Siden de allierte armeer i vest den 22. mars gikk over Rhinan nord for Ruhrer den tyske vestfront fullstendig raknet. Ruhrområdet er omringet og de 100000 tyske tropper som befinder seg i sekken söker forgjeves å bryte seg ut. Viktige tyske industrier (byer) og kommunikasjonssentrer som Frankfurt am Main, Munster, Osnabruck og Kalsruhe er erobret. I nord rykker Montgomerys panserkollonner fram over den hollanske grensa, og fra Osnabruck nordover mot Emden, Bremen og Hannover. Tyskerne er på flukt fra Holland, og fra Nordsjökysten. General Pattons 3. arme har sendt panseravdelinger fram gjennem Thuringen, der de erobret Gotha og Suhl, som ligger 100 km. fra den tsjekkiske grensa og vel 200 km. fra Berlin. I alt er det på 14 dager tatt 280000 tyske fanger. Den tyske propaganda beretter at det er truffet forberedelser til en omfattende gereljakrig men det er hittil ikke merket noe til noenslags partisanbevegelse i de besatte områder. De allierte fortsetter sin intense luftkrig med veldige flystyrker. Blandt de angrepne mål er Bremen, Hamburg, Wilhelmshafen, Kiel, Berlin, Wien, og Graz. Som föge av tyskernes evakuering av hollandsk område er angrepet mot England med V-bomber opphört siden skjærtorsdag. Kalsruhe ble inntatt av franske tropper. Nurnberg og Stuttgart er truet.

Danmark: Det danske frihetsråd har oppfordret det daske folk til å minnes de falne i kampen ved 2 minutters stillhet kl. 12 den 9. april, på 5 års dagen for okkupasjonen av Danmark. Det illegale danske blad "De frie Danske" har offentliggjort et brev til den svenske utenriksminister Gunther der de minner om at det svenske luftvern i 1942-43 hadde ordre om ikke å skyte mot tyske fly med skarpt av humanitære grunner og ber om forklaring på hvorfor det svenske luftvern på har fått ordre om å skyte med skarpt mot allierte fly som bringer forsyninger til heimestyrkene i Danmark og Norge, som kjemper for Danmarks og Norges frihet. Danske patrioter har foretatt vellykte angrep mot tyske militære anlegg i Ålborg og mot tyske troppetog.

Det fjerne östen: Amerikanske tropper er gått iland på öya Okinava, 500 km. syd for Japan. 100000 mann er landsatt. En britisk flåte på 80 skip er på vei til Östen.

Italiafronten: Allierte tropper har gjort landgang på driakysten, nord for Revanna. et ventes snart store kamper i Nord-Italia.

Politisk Nytt: Den gamle finske riksdagen holdt sitt siste möte den 4. april. Fru Churchill er kommet til Moskva med fly som sovjetregjeringens og det rusiske Röde Kors`gjest. Fru Churchill som er formann i det russiske hjelpefond i England skal besöke Rostov der det skal opprettes to hospitaler for midler innsamlet i England. Stockholm har hittil gitt 12,5 mill. kr. til Norgeshjelpen. Den förste fri tyske fagbevegelse er organisert i Aachen.

KRIGENS SISTE RUNDE KREVER ANSPENNELSE AV ALLE HEIMEFRONTENS KREFTER.

Mappe X3 A.
Ekspl. 20
Dato 13.4.45
A 31544/45
Årg. 6448

RADIO-NYTT

Nr. 20 13- april 1945

Kommentarer. Ryktet sier at det skal være sagt fra London at de allierte har til hensikt å gå til invasjon av Norge, og enkelte som skal være særlig godt informert, kan fortelle at tidspunktet for denne invasjon er meget nær. De som regelmessig har lyttet til London dementerer dette rykte kategorisk og sier at det har ikke noe med de faktiske forhold å gjøre. Men der er ingen røk uten ild, heter det, og så også i dette tilfelde. Nå er det på ingen måte vår mening å spre dette rykte videre, vi skal istedet se litt på det som ligger til grund for ryktet. I et brev til president Roosevelt fra general Eisenhover heter det:at sansynligheten taler for Tyskland ikke vil kapitulere som et samlet hele, men at de allierte må erobre det stykkevis og la det besette med allierte styrker. Den allierte overkomando vil da fastsette en datum for krigens endelige avslutning. Hva de okkuperte land angår, vil de allierte stille tropper til en disposisjon for en befrielse av disse land, hvis da tyskerne godvillig skulle kapitulere. Så vidt general Eisenhover.--- Som man ser er der to muligheter til stede for de tyske tropper i Norge? Enten må de kapitulere godvillig og betingelsesløst eller de vil fortsette å kjempe sin håpløse kamp til de er utslettet. Hvilket av de to alternativer de v. vil velge kommer sikkert til å bero på utviklingen i Tyskland. Hitler har allerede lenge forutsatt denne utvilking, og han har tatt sine forholdsregler. I de bayerske fjelland, som i seg selv er en festning og byr på ypperlige forhold for en guerillakrig, har han samlet store forråd av alle slag. Herfra mernòr han å kunne føre sin krig hvor lenge det så måtte vare, og herfra vil han gjennom raido kunne sende sine instrukser til andre tyske hæravdelinger, også til dem som f.eks befinner seg i Norge. Han tror ved denne seige motstand å kunne oppnå en slags betingelser hos de allierte, og at de i det minste vil tillate ham og hans partifeller fritt leide. Kampen er jo allerede trått inn i den fase at nå er det det nazistiske partis eksistens det gjelder. Kampen om Tyskland er forlengst over. Spørsmålet er derfor om Hitler vil kunne greie å realisere sine planer. Gjør han det er nok en invasjon av Norge uungåelig. Klarer derimot de allierte å knekke det nazistiske parti f.eks ved å ta deres ledere til fange, er det sansynlig at all motstand vil dø bort, og dal ligger det nær å tro at den tyske hærledelse i Norge vil innse det håpløse i situasjonen og kapitulere. Men sikkert er det absolutt ikke. Både Terboven og Quisling er glad i sine liv, selv om de er aldri så usle., og en må ut fra at de vil gjøre alt for å holde kampen gående, selv etter at morstanden i Tyskland er slått ned. Tidspunktet for en eventuell invasjon av Norge skulle etter dette rette seg etter tidspunktet for Tysklands endelige nederlag. Det er almindelig når en hæravdeling er i en håpløs situsjon at den annen part gir dem sine kapitulasjonsbetingelser. Slik vil det vel også bli for de tyske hæravdelinger i Norge. De allierte kan på den annen side finne det mere lønnsomt å tale i det språket tyskeren best forstår og gå til invasjon på det tidspunkt de minst venter det., uten først å avvente Tysklands endelige nederlag. Overraskelsesmomentet spiller en stor rolle i en krig. Men de norske hjemmestyrker må ikke la seg overrakse. De må vente en invasjon når som helst og være beredt til å gjøre sin insats når den kommer.

\- - - - - - -

ØSTFRONTEN. Det foreliggér nå nærmere enkeltheter fra kampene om Königsberg: 2 døgn etter at general Wasilevskis tropper hadde gått til angrep mot byen kapitulerte den betingelsesløst. Få timer for kommandanten kapitulerte hadde tyske generaler latt henge mange soldater som hadde vist seg feige. De ble hengt på åpen gate til skrekk og advarsel for likesinnede. I alt ble det hengt 92.000 tyskere mens 42.000 falt. Blandr fangene var ikke mindre enn 4 generaler. Det ble tatt et meget rikt krigsbytte. Store algre av alle slag fått i russernes hender. Russiske krigskorrespondenter sier

at etter Königsbergs fall står alt klart for angrepet mot Berlin.Meldinger fra Moskva dem 11.ds. sier at kampene om Wien er gått inn i sin endelige og avgjørende fase.Den delen som ligger syd for Donau er fullstendig renset o for tyskere. Bydelen nord for Donau, den såkalte Floridsdorf er enna gjenstan for kamper. General Malinovskis tropper har forsert elva Morava og skal være trengt inn i dene bydel.Vest for Wien fortsetter general Tolbukin sin fremrykking og står ikke langt fra St.Pölten.I Slovakiet har Malinovskis tropper inntatt mange byer og steder bl.a.Trencin (Trentschin), som ligger ved inngangen til Böhmen og Mähren.Tyske korrespondenter hevder at angrepet mot "Protektoratet" vil komme gjennom denne inngang,isedet for gjennom Moravs-Ostrawåpningen som man før trodde.

VESTFRONTEN. De allierte har hatt ny oppsiktsvekkende fremgang på alle avsnitt i vest. Den kanadiske 1.arme har inntatt Devenger i Nederland og gått over Ijselkanalen .Lenger nord står den bare 32km. fra Nordsjøen. Den tyske retrett vei fra Syd-Nederlnad er på de nærmeste sperret.100 000 tyskere er dermed isolert.-Den britiske 2.arme som rykker innover Lüneburger-heden står i nærheten av Celle og omlag 50 km. fra Hamburg.Kampene pågår i Brehmens ytre forsvarsverker.-Den 9 am.armes fremgang har vært særlig bemerkelsesverdig.Tirsdag ble det meldt at den hadde inntatt Hannover og rykket videre vestover mot Braunschweig.Torsdag kom meldingen om at tropper fra denne arme hadde rykket frem 100 km. på et døgn og var kommet frem til Elben ved Wolmirstedt,nord for Magdeburg.Det pågår gatekamper i Braunschweig og i følge tyske meldinger skal Hildesheim være oppgitt av tyskerne.Kampene om Hannover var meget moderate.En styrke på 200 amerikane-re inntok byen og bare 10 falt.Det eneste panser som tyskerne hadde i byen var en tigertank.Den ble inntatt mens mannskapet lå og sov.Ved frem-rykkingen til Elben står de allierte bare 12 km.fra Berlin og 200 km. fra den russiske front ved Meisse.-Den amerikanske 1.arme,som rykker frem syd for Harzfjellene står bare 100 km. fra Leipzig.-General Pattons 3.arme har omringet Erfurt og står omtrent denne avstand fra Leipzig som den 1.arme.Styrker fra den 3. arme har videre inntatt Coburg,90km. fra den gamle tsjekoslovakiske grense. -Den 7. am.arme har vært utsatt for kraftig tysk press og har måttat trekke seg ut av Crailsheim.Senere er byen erobret tilbake.-Frontkorrespondenter melder overalt hvor de allierte armeer rykker frem møter de samme synet:Ødelagte byer med en befolkning som bare har det eneste ønske, å komme bort fra krigens redsler.Soldatene kaster sine våpen og begir seg inn i den uendelige strøm av fanger som går mot vest til de allierte fangeleir e.Medlemmer av Volksturm kaster sine armbind og blander seg med den civile befolkning.Flere steder foretar civilbefolkningen rene plyndringstokter mot forretningsstrøk.Det som kanskje mest har overrasket de allierte er at det nesten ikke har forekommet noen franktiørvirksomhet bak deres linjer.Det ser ut til at når soldatene er kommet unda partisvepen mister de både mot og vilje til kamp.-De allierte flyvåpen fortsetter a hamre løs på den tyske skipsfart.6 tyske skip i Nordsjøen ble satt i brand f forleden.Under at angrep på Kiel natt til tirdag ble lommeslagskipet "Admiral Scheer" senket.5 tyske skip ble voelagt i Porsgrund havn onsdag.

I de siste meldinger fra frontene heter det at styrker fra den 9 am arme er kommet frem til Magdeburg hvor det raser gatekamper.Den 1.am. arme har inntatt Nordhausen og er rykket 30 km. frem.Fortropper står i utkanten av Halle, nordvest for Leipzig.-General Pattons styrker rykker frem over en 100 km. bred front, men på grund av nyhetssperringen vet man ikke riktig hvor den befinner seg.-I Ruhrområdet er byene Gelsenkrichen,Essen og Bockum nå på allierte hender.

Russerne har nå pratisk talt ryddet hele Wien.I følge tyske meldinger skal Tolbukins styrker være rykket videre fram 70 km. i retning Bayern.

MIDDELHAVSFRONTENE.Etter en lang tids stillstand er den 8 arme påny tt gått til angrep i Italia.Den har satt over Senioelva og Santerno.Den 5 arme står bare 27 km. fra Specia.

Middelhavsfrontne.Den allierte fremgang på Okinawa fortsetter.Tokio har igjen vært utsatt for kraftig angrep fra amerikanske superfestninger.

SPANIA .Ifølge meldinger den 12. ds.skal den spanske regjering ha avbrutt den diplomatiske forbindelse med Japan.

DANMARK .Danske hjemmestyrker har ført 19 slepebåter og 2 lastskip til svens havn.

NORGE .Det britiske admiralitet opplyser at den norske kutter"Havøy" er o oppbragt og ført til britisk havn.

Nr.21 Tirsdag den 10.april 1945 5.årgang

K o m m e n t a r e r e r I uka som gikk var den viktigste hendingen i verdenspolitikken sovjetregjeringens oppsigelse av nöitralitetspakten med Japan. Pakten blev inngått den 13 april 1941 og gjelder i 5 år, men med rett til å oppsi den ett år för utlöpet,den 13 april 1946. I begrundelse for oppsigelsen utaler sovjetregjeringa at pakten blev avsluttet för Tyskland hadde overfalt sovjetsamveldet og för Japan hadde gått til krig mot Amerikas Forenede Stater og Storbritania Japan har hjulpet Tyskland under krigen mot sovjetsamveldet og förer krig mot U.S.A. og Storbritania som er sovjetsamveldets allierte og pak-ten har under slike forhold ikke lenger noen mening. Den amerikanske og britiske pressen hilser sovjetregjeringens steg med stor tilfredshet. Det fremholdes at oppsigelsen av pakten ikke er enstydig med en krigserklæring, men Japan har nå ikke lenger ryggen fri og må binne betydelige stridskrefter på nordfronten, så oppsigelsen av pakten bare av den grund betyr en svekkelse av Japans krigspotensial. Allerede för oppsigelsen av pakten var den japanske regjering under general Koiso trott tilbake for å gi plass for en sterkere regjering. Den nye regjering består vesentlig av admiraler med den 77-årige admiral Suzuku i spissen. Ved sin tiltred-delse holdt den nye regjeringssjef en tale der han framholdt at der ikke var grund til å se opptimistisk på situasjonen, bare ved å samle alle nasjonens krefter kunne seiren vinnes. Den gamle admiral er öyensynlig ikke klar over at noen virkelig samling av nasjonens krefter ikke kan skje så lenge det utlevde militeristisk-feodale styresett opprettholdes i Japan. Uten at det knekkes vil det heller ikke være mulig å sikre freden i det fjærne Östen. i Europa fortsetter de allierte marsjen mot Berlin og frigjöringen av de tysk-okkuperte land. Sovjetregjeringen har funnet det nödvendig å slå ned nasipropagandaens lögner om at sovjetsamveldet skulde ha til hensikt å underlegge sig Österike. I en ærklæring den 6. april uttaler sovjetregjeringen at den röde arme ikke har til hensikt å foreta territoriale eller sosiale endringer i Österike. Sovjetregjeringen fastholder Moskvakonferansens vedtak om å gjenreise et fritt og demo-kratisk Österikeog har gitt den röde arme direktiver om å opptre i sam-svar hermed, Presidenten i den Tsjekslovakiske republikk, Dr.Benesj, er ankommet til Kositsje som er midlertidig hovedstad i landet inntil Prag er befridd. Den nye Tsjekoslaviske regjering er tiltrådt. Dens sjef er Dr.Fürlinger, tidligere tsjkisk minister i Moskva, utenriksminister er Jan Mazaryk. Ellers teller regjeringen representanter for alle politiske partier, også det kommunistiske og består av 16 tsjeker og 6 slovaker. I en programærklæring fra den nye regjering heter det at Tsjekoslovakia vil före en politikk i inntimt samarbeide med sovjetsamveldet i vennskap med England, Frankrike og U.S.A. Sjefen for den nye jugoslaviske regje-ring, marsjall Broz Tito er ankommet til Moskva sammen med utenriksminis-teren Dr.Subatsjits som skal videre til konferansen i San Fransisco. De har hatt konferanser med Stalin og Molotov. Meldingene fra Hellas fort-setter å tyde på at de reaksjonære monarkistisk-fasistiskekretsene i ly av de britiske bajonetter söker å slå ned demokratiet. De har tvunget regjeringen Plastiras til å tre tilbake og regenten ærkebiskop Damaskinos har utnevnt en ny regjering under ledelse av admiral Bulgaris som vil söke å gjenreise kongedömmet og hindre en utvikling i demokratisk leid.

K a m p e n o m N o r g e: I samband med 5-årsdagen for den tyske okku-pasjon av Danmark og Norge har den britiske utenriksminister Eden sendt hilsener til det danske og norske folk. Han uttaler der at den store timen nærmer sig for Danmark. De britiske tropper og de danske heimestyrkene vil snart forene sig. I kampen for en varig fred kan England ikke tenke sig en mere trofast alliert enn Danmark. For Norge må det ennå reknes med mörke timer, men slutten på lidelsene er i sikte, Norge vil etter krigen innta en verdig plass i nasjonenes råd. Erkebiskopen av Canterbury har også sendt en hilsen, serlig rettet til kirken i Danmark og Norge.

100445

Kong Håkon uttaler i sin hilsen til det norske folk i samband med 9.april at vi har rett til å håpe at vi står foran krigens avslåttning og fremholder at vi må gjöre vårt ytterste for å samle oss om det gjenreisningsarbeide som forestår etter krigens slutt. I London blev 5-årsdagen minnet med et dansk-norsk felles-arrangsjement. I Westminster Abbey holdtes gudstjeneste med taler av biskop Arne Fjellbu og den danske prest Sandbekk. Fra Stockholm meldes at den svenske regjering omsider har gitt det svensk-norske frivillig forbund rett til å utdanne 200 frivillige ved et svenskt militærdepot. Forbundet oplyser at det hittil har meldt sig over 1000. Den norske heimefronten er selvsagt glad over dett skridt fra den svenske regjerings side, men vi nekter ikke for at den norske heimefronten spör sig selv om de demokratiske kreftene i Sverige er nöyd med dette beskjedene skritt bort fra nöitralitetspolitiken? Både Norge og Danmark har innsett at nöitralitetspolitiken fra för krigen ikke gir noen sikkerhet for frihet og sjöistende. I ly av nöitralitetspolitiken har Sverige fört en utenrikspolitikk under krigen som har betydd open stötte til fasismen i Tyskland og Finnland i strid med det svenske folks vilje og i strid med det demokratiets innterressen i alle de skandinaviske land. Vi skulde önske at demokratiet i Sverige vilde samle sine krefter slik a at det kunne dannes en virkelig demokratisk samlingsregjering i samsvar med utviklingen i Europa förövrig. En slik regjering ville kunne innlede et samarbeide med de allierte om en felles innsats i kampen for å befri Danmark og Norge fra nazismens åk og legge grunnlaget for et inntimt og varig nordisk samarbeide på frihetens og folkestyrets grunn. Fra London meldes om fortsatte angrep på tysk skipsfart ved norskekysten bl.a er flere skip senket utenfor Jössingfjorden og ved Vadheim i Sogn. Norske sjöstridskrefter har i löpet av de siste 6 månter senket over 100000 tonn tysk skipstonnasje ved horges kyst.

Östfronten: I et kommunike söndag melder Sovjets informasjonsbyrå at stormen mot Königsberg er begynt. Flere bydeler er besatt og der er tatt 15000 fanger. I Wien pågår heftige gatekamper. Arsenalet og 3 jernbanestasjoner er erobret. Marskalk Tolbjukin har rettet en oppfordring til Wiens befolkning om ikke å efterkomme tyskernes ordre om evakuering men reise seg til motvrge for å hindre at Wien skal dele samme skjebne som Budapest ved å hindre tyskerne ved i å undermminere fabrikker, bruer og bygninger og hjelpe den röde arme med frigjöringen av Österrike.

VESTFRONTEN: Montgomery har foretatt et overraskende operasjon ved å lanette flybårne tropper i Holland ved Zuiderzjöen. De har forrenet seg med kanadiske tropper som rykker fram fra syd og har avskåret de siste jernbaneforbindelsermellem Nordi kamp i Bremens forsteder. Havna er innenfor rekkevidde av det Britiske Hiland og Tyskland. Efter en melding den 9. april står britiske tropper artelleri. Britiske og amerikanske styrker står foran Hannover som er kringsatt fra tre sider. I Tyringen har General Pattons 3.dje arme erobret Eichonnach og Göttingen. I en grotte i Saltgrubene syd for Mullhausen har de amerikanske tropper funet hele Tysklands gullbeholdning, ialt 100 tonn umynt gull og veldige beløp i tysk og utenlandsk valuta, foruten et lager av malerier og skulpturer som var fört dit fra Berlin= Andre amerikanske tropper nærmer seg Nürnberg og franske tropper rykker mot Stuttgart. I Ruhr er Golsenchirken inntatt. Alierte fly fortsetter masseangrepene mot mål i Tyskland og Österrike.

DET FJERNE ÖSTEN: Admiral Niemiz melder om et stort sjöslag syd for Okinava-öya der Japans störste slagskib Yamota på 45000 tonn og 5 andre krigsskip er blitt senket.

DANMARK: Tyskerne skal ha til hensikt å anbringe 2 millioner tyskke flyktninger i Danmark. Alene til Kjöbenhavn er det alene kommet 190000. Det danske frihetsråd oppfordrer befolkningen til å ikke ha noe med flyktningen å gjöre.

KAMPEN FOR NORGES FRIHET MÅ FÖRES UTEN AVSLAPPNING TIL HEL OG FULL SEIER:

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv
v Radio-Nytt v
vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv

Nr.22 Fredag den 13. april 1945 5.årgang

Kommentarer: Det nazistiske Tredje Rike er i full opplösning. Allierte panserarmeer har klövd Tyskland i to deler. De viktigste industriområder Övre Schlesia og Ruhr er gått tapt. Et utslagsgivende jordbruksområde som Öst-Pröisen er gått samme veg. Den tyske vernemakt er splittet opp i adskilte grupper både i Tyskland og Italia, Jugoslavia, Österike, Tsjekoslovakia, Dammark og Norge. Sivilforvaltningen er brutt sammen. Rikskommissæren for sjöfarten Carl Hauptmann, er flyttet fra Hamburg til Oslo. Nazifunksjonærene forlater sinne poster og overlater det tyske folk til sin skjebne. Den bankerotte Hitler har gjort sin siste bajadsstrek og opprettet et "frivillig korps Adolf Hitler" som er utstyrt med handvåpen og sykler skal ha til oppgave å hindre de allier tes panserspisser i å trenge videre fram. De alliertes överstkommanderende General Eisenhover har i et brev til president Roosevelt framholdt, at det neppe kan regnes med at det lenger finns noen regjeringsmakt i Tyskland som kan avslutte overenskomst om overgivelse uten vilkår og mener at de allierte sjöl må fastsette dagen for krigens avsluttning. Spredte grupper kan vistnokk forsette kampen enkelte steder i Tyskland, Danmark og Norge man ödeleggelsen av dem kan foretaes som opprenskningsaksjoner. "Svenska Morgonbladet" melder at der i tyske embetskretser er en utbredt oppfatning at de alierte vil erklære Tyskland beseiret den 20.april og tror ikke at det etter den dato vil eksistere noen legal regjering i Tyskland. Bladet opplyser og, at flere av personalet ved den tyske legasjon i Stockholm er av den oppfatning at all tysk diplomatisk virksomhet i utlandet må opphöre, når de allierte har proklamert Tysklands nederlag. Den sveisiske avis "Luzerner Tageblatt" skriver, at Tyskland vil stå overfor en katastrofe værre enn tilstanden etter 30-årskrigen, hvis ikke det tyske folk straks slutter krigen og forhindrer landet forvandles til en ruinhop. De alliertes overkommando i vest har oppfordret de tyske bönder til å gå i gang med våronna i de besatte områder under henvisning til at Tyskland bare kan regne med egne forsyninger til vinteren.

Kampen om Norge: Norges stilling etter at krigen er avsluttet i Tyskland og spörsmålet om hvorledes landets frigjöring skal skje, beskjeftiger for öieblikket sindene i mange land. Også president Rooseveldt sendte en hilsen til Danmark og Norge til 5-årsdagen for den tyske okupasjon. Deres mot har aldrig sviktet, uttalte han og forsikret at deres martyrium snart vil være endt. "Times" skriver at det er mulig at Norge blir nasjonalsosialismens siste stöttepunkt i Europa. "Yorkshire Post" som er Edens organ er av samme oppfatning, men tilföier at den tid ikke er langt borte, da Norge igjen er et fritt land. Ingen av dem synes å regne med den utveg at de allierte regjeringer skal kreve rett til gjennemmarsj gjennem Sverige til Norge for å gjöre slutt på det nazistiske voldsvelde, tiltross for bare vissheten om muligheten av en invasjon fra öst ville legge en demper på trangen til å fortsette kampen hos de tyske tropper i Norge. Heller ikke den svenske presse regner med en alliert gjennemmarsj. "Göteborgs Handels och Sjöfartstidning" skriver at Norge er et strategisk undtakelsestilfelde. Damark kan frigjöres idet de allierte tropper trenger inn fra syd. Norge må frigjöres ved en invasjon fra sjöem eller land. En hjelp fra Sverige vil da være av stor innteresse. Man kan kalde det krig men det kunne heller kaldes en fortsettelse i millitære former av Sveriges samaritgjerning. Bladet mener at den norske og svenske regjering bör dröfte spörsmålet om en svensk hjelp under de forhold som vil oppstå når krigen slutter i Tyskland. Sosialdemokratenes hovedorgan "Morgontidningen" peker på betydningen av den svenske loven som gir tyske soldater höve til å flykte fra Norge til Sverige og mener at disse bestemmelser også ligger i Norges innteresse. Heri må man naturligvis gi bladet medhold, men på den andre siden er det ikke sandsynlig at de tyske soldater vil flykte over svenskegrensa i så stort omfang at det vil spille noen avgjörende rolle for sluttkampen i Norge.

13/4-45

Det som ligger i vår interesse er at sluttkampen kan bli så kortvarig og effektiv at ofrene både av menneskeliv og materielle verdier blir minst mulig. Men forutsettningen for dette er at de norske styrkene heime og ute får en så effektiv hjelp fra Norges allierte både i vest og öst at tyskerne innser det nyttelöse i å fortsette en håplös kamp med Norge som basis etter at Tysklands nederlag er en kjendsgjerning. Hvis også svenske militærstyrker vil hjelpe til med å lösø oppgaven vil alle nordmenn hilse en slik aksjon med glede, men vi tviler sterkt på at en regjering Ålbin Hansson-Günther, som har så många svin på skogen, evner å foreta en slik politisk helomvending som situasjonen idag og Nordens framtid krever. Allierte fly fortsetter bombingen av tyske skipsfart til og fra Norge. I Skagerakk og Kattegatt er flere tyske skip satt i brand eller senket. En tysk spregningskommando er kommet til Tromsö. Det er tatt skritt til spregning av vraket av Tirpitz i Tromsöfjorden.

Östfronten: Etter to dagers stormangrep er Öst-Pröyssens hoved-
stad, Königsberg, fallt. Den tyske garnison på 27000 mann med kommandanten general Lasch og tre andre generaler i spissen overgav seg. I alt ble det under kampene om byen drept 42000 tyskere og tatt 92000 mann tilfange foruten et umåtelig krigsbytte. I Wien gjenstår nå bare bydelen Florisdorf, de övrige 21 bydeler er i russernes besittelse. Byen er helt omringet idet Malinovskijs styrker er rykket frem fra nordbredden av Donau. Tolbjukins styrker fortsetter mot Linz mens Malinovskijs styrker er gått over Moravaelva og trengt inn i Mähren Marsjall Sjukovs offensiv mot Berlin ventes åpnet snart. I Jugoslavia har jugoslaviske styrker inntatt Serajevo. Syd for Wien er byen Berhsdorf med en filial av Kruppverkene erobret.

Vestfronten: De allierte armeer fortsetter framrykningen på
hele fronten. I Holland har kanadike tropper inntatt Deventer og nærmer seg Groningen. Montgomerys styrker rykker i hurtig tempo mot Emden, Bremen og Hamburg ved Nordsjökysten. Den alliertes overkommando har gitt de tyske havnemyndigheter og havnearbeidere instruksjoner om å motsette seg mobilisering, hindre sabotasje av havneanleggene og borttransport av varelagre. Nienburg, Hannover, og Verden er inntatt. Den 9.amerikanske armé nærmer seg Magdeburg og har inntatt en by ved Elben, 160 km.fra Berlin. Hodges 1.arme står 145 km. fra hovedstaden. Pattons 3.arme er rykket forbi Erfurt og har tatt Kobugg longer syd. Operasjonene er mörklagt men det sies at de amerikanske styrker nærmer seg den tjekoslovakiske grensa, skillet mellem de russiske og amerikanske styrker er bare 200 km. I Ruhrområdet er Gelsenkirchen og Essen fallt. Bombingen fra luften fortsetter. I Kiel er lommeslagskipet Admiral Scheer blitt senket.

Italiafronten: De allierte styrker under general Clark er
gått igang med store operasjoner som betegnes som innledning til sluttkampen i Italia. Den 8.arme er gått over Seniorelva, inntatt flere steder og rykker mot Bologna. Den 5.arme har tatt byen Mazza og rykker mot flåtehavna Spezia.

Danmark: De danske frihetskjempere gjorde en strålende aksjon 9.
april idet de förte en 3200 tonns lastedamper og 21 andre skip, vesentlig bjergningsdampere fra Danmark til Landskrona. I Esbjerg er det etablert utgangsforbud etter et attentat mot den tyske kommendaturen.

Politisk nytt: Under marsjall Titos opphold i Moskva er det
sluttet en 20-årig pakt om venskap og gjensidig hjelp mellom Jugoslavia og Sovjetsamveldet. Paasikivi har påtatt seg dannelsen av en ny finsk regjering. Francospania har sökt å pusse sine pjuskede fjær ved å oppsi den diplomatiske forbindelse med Japan.- En 600 tonns svensk fiskerbåt Ramona er blitt senket ved angrep fra en ukjendt ubåt, syd for Karlskrona på internasjonalt farvatn. Av besetningens 5 mann ble 1 drept.

VÅR FRIGJÖRING KREVER SAMVIRKE AV ALLE KREFTER I OG UTENFOR NORGE.

Nr. 24. 27. april 1945. Årg.5.

Kommentarer: Med slaget om den tyske rikshovedstad har denne krig nådd sitt siste og avgjørende høydepunkt. Tyskerne har her samlet sammen alt hva de har disponibelt av tropper og materiell og kastet det inn i kampen. Når nederlaget kommer vil det derfor bli så meget mer knusende. Hele den tyske hær vil bli splittet opp i mindre grupper, og "lommer", som især nok kan være sterke og yde betydelig motstand, men de kan alikevel ikke forhindre Tysklands totale nederlag. En slik lomme danner den tyske krigsmakt i Norge. Umiddelbart etter at kampene er slutt i Tyskland vil hele oppmerksomheten bli rettet mot vårt land, og vi kan få krigen innenfor våre grenser før vi aner det. For å stå ferdige til å møte den situasjon som da vil oppstå har den norske regering i London henvendt seg til den svenske, og spurt om hvordan Sverige vil stille seg hvis det blir nødvendig å kjempe Norge fritt. Den svenske regering har svart at det ikke kan bli tale om å gå til noen militærallianse med Norge, men den forbeholder seg rett til åtreffe de tiltak som måtte være nødvendig for å hindre unødig blodsutgydelse og den norske regerings ønske og vilje. Denne uttalelse av den svenske regering blir oppfattet slik at svenskene ikke vil være uvillig til å gå til vepnet intervensjon hvis forholdene måtte kreve det. I enkelte svenske kretser hevdes det imidlertid at en intervensjon fra Sveriges side kan komme til å øke forbitrelsen hos tyskerne og forårsake kamper som kunne ha vært unngått. Likeledes er man engstelig for at den tyske terror i Norge kan komme til å øke. Fra norsk regeringshold blir det svart at hvis svenskene virkelig vil gjøre noe effektivt for å befri Norge så må alle forberedelser treffes med en gang så de kan stå ferdige til å gripe inn når kampene i Tyskland er over. Om det skulle vise seg at terroren ville øke kan den norske regering ikke ta noen hensyn til dette under utarbeidelse av planene for befrielsen av landet. Det vises også til at hele den illegale presse i Norge tydelig sagt fra at nordmennene er beredt til å ta de ofre som måtte kreves. Hovedsaken er at kamphandlingene går raskt unna og at ødeleggelsene blir så små som mulig. Det syn den norske regering har gitt uttrykk for deles av alle nordmenn. Vi må se å få en slutt på krigen, så fort som mulig. Vi kjenner ikke de alliertes planer, heller ikke hvilke styrker de har diwponible for en invasjon av Norge. Etter imidlertid sikker: Skal Norge befries hurtig og effektivt så kan ikke dette skje bare ved invasjon av kystområdet. Et angrep fra svenskegrensen må komme samtidig, enten med allierte stridskrefter ellersom antydet, av svenskene selv. Vi er ikke i tvil om at nordmennene ville foretrekker at den militære hjelp vi fikk fra den kant kom fra vårt broderfolk, men foreløpig er altså dette med en svensk intervensjon enda ikke bestemt. Selv om vi nok kan gjøre regning med hjelp fra mange kanter må vi allikevel først og fremst stole på oss selv og våre hjemmestyrker. Det er ikke tvil om at det blir hjemmestyrkene som må bære hovedbyrden. Det er av betydning at alle er klar over det. Hjemmefrontens organisasjoner må derfor øke sine anstrengelser med å skape kampdyktige formasjoner som kan stå beredt til å møte de store oppgaver som i nær framtid vil melde seg.

ØSTFRONTEN: Fra Moskva blir det meldt at styrker fra generalene Sjukovs og Konjevs armeer som har rykket frem nord og syd for Berlin har fått kontakt med hverandre vest for byen. Omringelsen av hovedstaden er dermed et faktum. Inne i selve byen foregår kampene i 4 "høyder", meldes fra Tyskland, nemlig oppe i luften, på hustakene, i gatene og under jorden. Tyskerne bruker de underjordiske tunneler til å bringe forsterkninger gjennom fra et strøk i byen til et annet. Russerne bruker sine feltkanoner i disse tunneller. Torsdag ble det meldt at hele hovedstaden så ut som en brennende fakkel. Tempelhofer flyplass, som i lenger tid har vært under artilleriild, blir nå angrepet direkte fra syd. 2/3 av byen er nå på russiske hender. Omkring hovedstaden er flere byer blitt befridd, bl.a. Bernau, Oranienburg, Ketzin, Spandau, Werder, Königs Wusterhausen, og Lukenwalde. I Oranienburg lå den beryktede konsentrasjonsleir og i Luckenwalde var de norske offiserer internert. I en annen konsentrasjonsleir ble den tidligere franske statsminister Edouard Herriot befridd.

Lenger syd har Konjevs arme kommet frem til Elben på bred front, fra Wit
berg til et sted nordvest for Dresden. Styrker fra samme arme har også
over Elben og rykker frem mot elva Mulde. Her kan de treffe sammen med a
rikanerne når tid de måtte ønske det. Øst for Berlin er de sterke tyske
støttepunkter Frankfurt an der Oder og Cottbus erobret. I Tsjekoslovakie
er byen Troppau, vest for Morava Ostrawa inntatt og russerne kjemper i B
(Brünn). Tyskernes siste støttepunkt på Samlandhalvøya, havnebyen Pillou
er også falt i russernes hender. Den tyske kommandant i byen rømte til S
rige.

VESTFRONTEN: Britene har nå innledet angrepet på Bremen. Byen har i len
re tid vært under artilleriild og fra luften harallierte f
latt det regne med bomber. Britiske tropper er trengt inn i Bremen fra f
re kanter. Tyskerne har gjort alt klart til sprengning av dokkområdet. F
den 9. og 1. am. armes fronter er det ikke noe å melde. General Pattons
arme har forandret angrepsretning og rykker frem langs Bøhmerwald mot der
østerrikske grense. Under framstøtet har han inntatt Regen og nådd frem
et sted bare 2 nil fra grensen. Den 7. arme er kommet frem til Augsburg,
5o km. fra München. Franskmennene rydder opp langs kysten og Bodensjøen.
Ved de alliertes framrykking sydover er de tyske styrker splittet i 3 sto
lommer. Det allierte flyvåpen har rettet et konsentrert angrep med 6 tonn
bomber mot den tyske bergfestning i Berchtesgaden, Hitlers private festni
"Ørneredet" fikk en fulltreffer av en 6- tonns bombe. Amerikanske fly har
bombet Skodaverkene i Pilsen. De møtte ingen tyske jagerfly, men luftvern
ilden var kraftig. Andre fly har angrepet tysk skipsfart i Nordsjøen og i
Skagerak. Natt til torsdag ble oljeanlegget ved Vallø i Oslofjorden bombe

MIDDELHAVSFRONTENE: Fra Italia meldes at den 5. og 8. armes framgang for
setter, De. forfølger nå de slagne tyske divisjoner,
som flykter over hals og hode. Etter å ha inntatt flåtehavnen Spezia og
byene Modena og Ferrara har de allierte satt over elva Po og rykker fram
mot Verona og Venezia. Ved å erobre Verona vil de allierte kunne avskjære
alle de retrettveier som ennå er åpne for tyskerne. Det er blitt tatt mang
fanger. Blandt dem er 2 generaler.

STILLEHAVSFRONTENE: Fra general Mac Arthurs hovedkvarter blir det meldt at
amerikanerne har gjort 3 nye landganger i Riuki-øygrup
pen.

I DE SISTE MELDINGER fra krigsskueplassene heter det at general Pattons 3,
arme har omringet Regensburg og satt over Donau. I Italia er byene Reggio
og Farma inntatt.

SCHWEITZ: General Petain, den tidligere franske statssjef er på gjennom-
reise i Schweitz for å overgi seg til de franske myndigheter.
Han er tiltalt for høyforederi, og vil bli stilt for den franske Høyesteret
den 17. mai. Til korrespondentør har han uttalt at det aldri var hans men-
ing å flykte fra Frankrike, men at tyskerne hadde tatt ham med makt for å
få ham til å danne en fransk quislingregjering i Tyskland.

NORGE: Bevepnede norske patrioter har beordet alle losskøyter i østre Oslo-
fjorden og ført dem inn til svensk havn. Det dreier seg om 9 skøyter
NS fortsetter med å uttgi falske nummer av vår og andre illegale aviser. Vi
ber om at alle som kommer over slike forfalskede eksemplarer setter seg i
sving for å komme frem til kilden for disse falsknerier, og så rapporterer
det videre. Det norske og tyske politi har lagt en ny taktikk ved sine gate
kontroller. Patruljene består av 7-8 mann, samt 2-3 norske eller tyske si-
vile som er med for å peke ut de som skal kontrolleres. I periferien av
kontrolstedet er plasert en del gutter i 16-18 års alderen som advarer folk
Når noen da forsøker å stikke av blir de øyeblikkelig tatt av politiet.
Politiet gjør ellers flittig bruk av slike unge gutter som spioner. De opp-
trer som gode nordmenn og kler seg på ekte jessingvis, med røde luer etc.
Nazimyndighetene har iår igjen besluttet at tusenvis av norske gutter og
jenter skal innkalles til Arbeidstjenesten. Vi minner om parolen: Ingen
norsk gutt eller jente skal møte på innkallelse til arbeidstjeneste. Det
innskjerpes videre at arbeidstjenestens uniform er iår en fientlig uniform
og hva dette innebærer nå som befrielsen av landet står for døren, kan
hver og en tenke seg.

Hver nordmann må iår gjøre sin innsats på Hjemmefronten, men vær FORSIKTIG.

RADIO-AVISA

1. mai 1945. 5. årg. 2

r. 25.

Lørdag brakte London en melding om at Reichsführer-SS Himler
hadde tilbudt Storbritania og USA, men ikke Sovjetsamveldet
betingelsesløs kapitulasjon. Tilbudet ble fremsatt gjennom presidenten for
det internasjonale Røde Kors, grev Folke Bernadotte, og er siden blitt be-
kreftet av det svenske utenriksdepartement. Både Storbritania og USA har
avslått tilbudet idet de hevder at tilbudet også nå fremsettes for deres
allierte i øst, Sovjetsamveldet. Først da kan det bli tale om å ta det un-
der overveielse. Tilbudet er selvsagt kommet i stand på grunnlag av tyske-
rnes vanskelige militære stilling, både utenfor og innenfor Tysklands
grenser. I Italia er den tyske arme i vill oppløsning og det kan bare være
et tidsspørsmål når den endelig blir lekvidert. I Tyskland holder tyskerne
bare 1/15 av landet og området skrumper inn for hver time som går. Kampen
om Rikshovedstaden er i sin sluttfase og det er bare ruiner tilbake av den
en gang så vakre by. Det meldes om oppstand mot nazistene i Sydtyskland.
Bare rester av deres mektige hær er tilbake, og de som er tilbake er motløse
og enten overgir seg eller deserterer. Lederen svikter. Göring har gått av
som sjef for Luftwaffe, og Hitler selv skal være død eller dødende. De an-
dre ledere mener vinne ikke noe til. Slik var tilstanden da tilbudet om beting-
elsesløs kapitulasjon ble fremsatt. Men dette at Himler selv kom med til-
budet skulle tyde på at han også har andre planer enn fred for enhver pris.
Mot alle 3 stormaktene har han nå omsider innsett at slaget vil være migjen-
kallelig tapt. Men kunnde han få fred med Storbritania og USA har han, tross
alt, sett en liten sjanse til å holde krigen gående enda en tid mot Sovjet-
samveldet så meget mere som at han da fikk anledning til å trekke troppene
tilbake fra de okkuperte land og likeledes fikk frigjort store styrker langs
de angloamerikanse fronter. Og kunne han få Storbritania og USA til å godta
tilbudet kunne han sikkert regne med en konflikt mellem disse land og Sovjet-
unionen. I virkeligheten må derfor tilbudet om betingelsesløs kapitulasjon
bare betraktes som et siste fortvilet forsøk på å skape splid mellem de
allierte. Det står nå igjen å se om han, som har sverget å ville sloss til
siste tysker, allikvel vil besinne seg og fremsette det samme tilbud like
overfor Sovjetsamveldet. Det meldes fra Sverige at grev Bernadotte har reist
med fly til et sted i Nordtyskland, så enda kan det være håp.

Torsdag den 26. april kl. 16 oppnådde russiske og amerikanske styrker kontakt
med hverandre i byen Torgau, nord for Dresden. Denne melding ble kunngjort
samtidig fra Moskva, London og Washington. I anledning dette betydningsfulle
møte har Stalin, Churchill og Truman uttalt følgende:
Stalin: Vårt mål og vår plikt er å fullføre ødeleggelsen av fienden. Den
røde arme har fullført sin plikt mot sitt folk og mot alle frihetselskende
nasjoner. Vi hilser våre tapre allierte som vi har kjempet sammen med, skul-
der ved skulder. Vi vil kjempe sammen til siste stund.
Churchill: Etter lang og slitsom ferd til lands og til sjøs, har de store
allierte hærer møttes og kan gå hverandre hendene i et godt håndslag. Opp-
gaven foran oss er å slå ned den motstand som ennå er igjen, bekjempe nazi-
smen og underkue Hitlers Reich. Vi har arbeidet med ukuelig vilje for å nå
dette mål, og vi vil fullføre vår plikt. Alle mann på marsj fremad!
Truman: Hatet mellem herene fra øst og vest har en betydning for verden som
ikke er til å ta feil av. De allierte hærer har hatt store vanskeer å kjempe
med, avstander, språk, osv. Når en har kunnet overvinne disse vanskeer, vil
en også kunne overvinne vanskeer innenfor oppgaven å danne en verdensorgani-
sasjon for fred.
Nazistenes håp og tro på den siste tid har vært at det ville oppstå splid
når disse to mektige hærstyrker støtte opp mot hverandre. En utenriksskroni-
ker i Oslokringkasteren, det var forresten Fritz Thlen, uttalte for bare
få dager siden at når kontakten mellem bolsjevikene og yankeene ble sluttet
ville hele alliansen og det hjertelige vennskapet fly i luften. Korrespon-
denter melder imidlertid at "møtet" var så overstrømmende hjertelig
som det vel kunne være. Det var omtavnelser og håndslag som ingen ende ville
ta. Kommentarene kom fra og begivenheten ble ettertrykkelig feiret.